

08/231-1338/ПР
26.10.2023

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

II СЕСІЯ ІХ СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

№ _____

ПРОЄКТ

Про оголошення природної території ландшафтним заказником місцевого значення «Урочище Чорторий»

Відповідно до пункту 37 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», пункту «і» частини першої статті 15 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», статті 25 та статей 51-53 Закону України «Про природно-заповідний фонд України», розглянувши клопотання Благодійної організації «Благодійний фонд Дніпровського району м. Києва «Київський еколого-культурний центр», з метою збереження та відтворення цінних природних комплексів, генофонду рослинного та тваринного світу, Київська міська рада:

ВИРІШИЛА:

1. Оголосити природну територію в межах Деснянського району м. Києва орієнтовною площею 42,57 га ландшафтним заказником місцевого значення «Урочище Чорторий» без вилучення у землекористувача, згідно з додатком.
2. Благодійній організації «Благодійний фонд Дніпровського району м. Києва «Київський еколого-культурний центр» забезпечити охорону зазначеного у додатку об'єкту з оформленням охоронного зобов'язання щодо забезпечення режиму охорони та його збереження в установленому порядку.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань екологічної політики.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

ПОДАННЯ:

Депутатка Київської міської ради

Ксенія СЕМЕНОВА

ПОГОДЖЕНО:

Постійна комісія Київської міської ради з питань екологічної політики

Голова

Денис МОСКАЛЬ

Секретар

Євгенія КУЛЕБА

Постійна комісія Київської міської ради з питань архітектури,
містопланування та земельних відносин

Голова

Михайло ТЕРЕНТЬЄВ

Секретар

Юрій ФЕДОРЕНКО

Начальник Управління правового
забезпечення діяльності Київської
міської ради

Валентина ПОЛОЖИШНИК

Додаток

до рішення Київської міської ради

від _____ № _____

№	Назва	Місце розташування та площа	Користувач природних об'єктів	Коротка характеристика об'єкту
1.	Урочище Чорторий	Деснянський район м.Києва, загальна площа 42,57 га.	Благодійна організація «Благодійний фонд Дніпровського району м.Києва «Київський еколого-культурний центр»	Територія об'єкту заповідання знаходиться біля Північного мосту і являє собою природний лісовий масив на заплаві р.Дніпро та становить частину його водоохоронної смуги. Рішенням Київської міської ради №14 від 17.02.1994 р. Урочище Чорторий було зарезервовано до заповідання.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту рішення Київської міської ради
«Про оголошення природної території
ландшафтним заказником місцевого значення «Урочище Чорторий»

1. Обґрунтування необхідності прийняття рішення

Запропонованим проєктом рішення передбачено оголошення природної території площею 42,57 га, що знаходиться на території Деснянського району м.Києва, біля Північного мосту – ландшафтним заказником місцевого значення «Урочище Чорторий» без вилучення у землекористувача.

Більша частина території вкрита листяним лісом, наявні ліани, на деревах зростає омела біла – важлива рослина для харчування птахів взимку. У комплексі з лісовим біотопом трапляються фрагменти інших, зокрема – лучного.

На території наявні як знижені вологі, болотисті ділянки, так і сухі піщані, серед яких поширені псамофітні луки, що охороняються згідно Оселищної директиви ЄС.

Прибережна смуга урочища являє собою суцільні комплекси водної та прибережно-водної рослинності. Варто зазначити, що, у зв'язку з прогресуючою трансформацією річкових долин, біотопи натуральних евтрофічних озер та староріч також перебувають під охороною вищевказаної директиви.

Натомість, низка водних угруповань на території охороняються Додатком №1 до Резолюції №4 Бернської конвенції.

На прибережних пісках урочища виявлено цінні фрагменти алювіальної рослинності.

Територія об'єкту становить фрагмент міграційного дніпровського коридору для численних мігруючих птахів та являється частиною водоохоронної смуги Дніпра, що вчергове свідчить про її протиерозійне значення.

Рішення Київської міської ради №14 від 17.02.1994, територію Урочища Чорторий було зарезервовано до заповідання.

Проєкт оголошення природної території ландшафтним заказником місцевого значення розроблено науковцями Благодійної організації «Благодійний фонд Дніпровського району м.Києва «Київський еколого-культурний центр» у якому, зокрема, визначено основні заходи зі збереження даного об'єкту.

Також, дану ініціативу погоджено з Департаментом захисту довкілля та адаптації до зміни клімату виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

2. Мета і завдання прийняття рішення

Проект рішення розроблено з метою збереження ботанічного та ландшафтного різноманіття, а також цінних екземплярів рослинного світу на території Деснянського району м.Києва.

3. Загальна характеристика та основні положення проєкту рішення

Проектом рішення передбачається оголошення природного об'єкту площею 42,57 га, що знаходиться на території Деснянського району м.Києва, ландшафтним заказником місцевого значення «Урочище Чорторий» без вилучення у землекористувача.

Окрім того, Благодійній організації «Благодійний фонд Дніпровського району м.Києва «Київський еколого-культурний центр» необхідно забезпечити охорону зазначеного у додатку об'єкту з оформленням охоронного зобов'язання в установленому порядку.

Контроль за виконанням рішення покладається на постійну комісію Київської міської ради з питань екологічної політики.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Закон України «Про місцеве самоврядування», Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закон України «Про природно – заповідний фонд України».

5. Наявність інформації з обмеженим доступом

Проект рішення не містить інформації з обмеженим доступом у розумінні статті 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації».

6. Вплив на життєдіяльність осіб з інвалідністю

Положення проєкту рішення не стосуються прав і соціальної захищеності осіб з інвалідністю та не матиме впливу на життєдіяльність даної категорії громадян.

7. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту рішення не потребує залучення коштів з бюджету м.Києва.

8. Громадське обговорення

Проєкт рішення не потребує громадського обговорення.

9. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття рішення

Прийняття проєкту рішення сприятиме збереженню ботанічного різноманіття та цінних екземплярів рослинного світу, сприятиме оздоровленню довкілля, поліпшенню екологічного і санітарного стану столиці, матиме суттєве біологічне та естетичне значення.

10. Суб'єкт подання та доповідач на пленарному засіданні Київської міської ради

Депутатка Київської міської ради ІХ скликання Семенова Ксенія Ігорівна.

Депутатка Київської міської ради

Ксенія СЕМЕНОВА

Київський еколого-культурний центр
Kiev ecological & cultural center

02218, Україна, Київ, вул. Райдужна, 31-48

т (073) 073-16-73, Е-mail: kekz-office@ukr.net Наш рахунок АТ Ощадбанк м.
Київ, МФО 322669, код ЗКПО 24363925, UA39322669000026006300839053

№ 26

від 25.05.23 р.

Депутату Київської міської ради К. Семенової

Шановна п. Ксенія !

Просимо створити ландшафтний заказник місцевого значення « Урочище Чорторий» площею 42,57 га в Деснянському районі м. Києва для охорони цінних природних угруповань, які охороняються Бернською конвенцією та Оселищною директивою ЄС.

Обґрунтування, проект створення ,схема додаються.

**З повагою, Заслужений природоохоронець України , директор КЕКЦ
Вл.Борейко**

УКРАЇНА

ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)

УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

вул. Турівська, 28, м. Київ, 04080, приймальня (044) 366-64-10, (044) 366-64-11, e-mail: ecology@kyivcity.gov.ua

Контактний центр міста (044) 15 51 Код ЄДРПОУ 41819431

06.02.2023-07-946

Київський еколого-культурний центр
вул. Райдужна, 31-48, м. Київ, 02218

Управління екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Управління) опрацювало клопотання Київського еколого культурного центру від 06.02.2023 № 21 щодо створення ландшафтного заказника місцевого значення «Урочище Чорторий» та, в межах наданих повноважень, повідомляє.

Відповідно до статті 52 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» Управління схвалює клопотання про створення ландшафтного заказника місцевого значення «Урочище Чорторий» орієнтовною площею 42,57 га в межах території, визначеної в графічних матеріалах клопотання Київського еколого культурного центру від 06.02.2023 № 21.

З повагою

Начальник

Олександр ВОЗНИЙ

Дмитро Бровко 366 64 17

Київський еколого-культурний центр
Kiev ecological & cultural center

02218, Україна, Київ, вул. Райдужна, 31-48

т (073) 073-16-73, E-mail: kekz-office@ukr.net Наш рахунок АТ Ощадбанк м.
Київ, МФО 322669, код ЗКПО 24363925 , UA39322669000026006300839053

№ 24

від 05.12.22 р.

Управління екології та природних ресурсів
КМДА

Київський еколого-культурний центр згоден взяти під охорону ландшафтний заказник місцевого значення « Урочище Чорторий» площею 42,57 га в Деснянському районі м. Києва.

З повагою, Заслужений природоохоронець України , директор КЕКЦ
Вл.Борейко

Обґрунтування створення ландшафтного заказника місцевого значення « Урочище Чорторий»

Об'єкт знаходиться на території Деснянського району м. Києва біля Північного мосту і являє собою природний лісовий масив на заплаві р. Дніпро.

Проектована площа заказника – 42,57га.

Земля не надана во власність чи користування. Більша частина території проектованого об'єкту вкрита листяним лісом за участі тополі білої (*Populus alba*) та чорної (*P. nigra*), верби білої (*Salix alba*), в'язу гладкого (*Ulmus laevis*), груші (*Pyrus communis*), сосни (*Pinus sylvestris*), клену гостролистого (*Acer platanoides*), татарського (*A. tataricum*), американського (*A. negundo*) та сріблястого (*A. sacharinum*), ясена звичайного (*Fraxinus excelsior*), бирючини (*Ligustrum vulgare*), шовковиці білої (*Morus alba*), дуба черешчатого (*Quercus robur*), сливи (*Prunus domestica*), та берези повислої (*Betula pendula*). Чагарниковий ярус формують свидина біла (*Swida alba*) та криваво-червона (*S. sanguinea*), аморфа куцова (*Amorpha fruticosa*), дрік фарбувальний (*Genista tinctoria*), крушина ламка (*Frangula alnus*), черемха пізня (*Radus serotina*), ожина сиза (*Rubus caesius*), верба сіра (*Salix cinerea*) та тритичинкова (*S. triandra*), а також калина звичайна (*Viburnum opulus*).

Наявні ліани: виноград здичавілий (*Vitis vinifera*) та дівочий виноград п'ятилисточковий (*Parthenocissus inserta*).

На деревах зростає омела біла (*Viscum album*) — рослина дуже важлива для зимового харчування птахів.

В травостой тут зростають ранник вузлуватий (*Scrophularia nodosa*), холодок лікарський (*Asparagus officinalis*), подорожник великий (*Plantago major*), суниця лісова (*Fragaria vesca*), коротконіжка лісова (*Brachypodium sylvaticum*), ториліс японський (*Torilis japonica*), хвилівник звичайний (*Aristolochia clematidis*), ластовень лікарський (*Vincetoxicum hirundinaria*), кропива дводомна (*Urtica dioica*), лопух

великий (*Arctium lappa*), буквиця лікарська (*Betonica officinalis*), вербозілля лучне (*Lysimachia nummularia*) та інші.

В комплексі з лісовим біотопом трапляються фрагменти інших біотопів, зокрема, лучного. В лучних біотопах виявлено китник лучний (*Alopecurus pratensis*), стоколос розчепирений (*Bromus squarrosus*), холодок лікарський (*Asparagus officinalis*), валеріана лікарська (*Valeriana officinalis*), підмаренник справжній (*Galium verum*) та північний (*G. boreale*), щавель кислий (*Rumex thyrsoiflorus*), горобиний (*R. acetosella*) та кінський (*R. confertus*), перстач гусячий (*Potentilla anserina*), сріблястий (*P. argentea*) та повзучий (*P. reptans*), суховершки звичайні (*Prunella vulgaris*), очиток звичайний (*Sedum maximum*), молочай лозний (*Euphorbia esula* subsp. *tommasiniana*), хвощ польовий (*Equisetum arvense*), миколайчики плоскі (*Eryngium planum*), деревій пагорбовий (*Achillea collina*), полин дніпровський (*Artemisia campestris*), череда трироздільна (*Bidens tripartita*), волошка лучна (*Centaurea jacea*), оман верболистий (*Inula salicina*), незабудка польова (*Myosotis arvensis*), жовтець повзучий (*Ranunculus repens*), рутвиця блискуча (*Thalictrum lucidum*), агалік-трава гірська (*Jasione montana*), лядвинець рогатий (*Lotus corniculatus*), конюшина польова (*Trifolium arvense*), гірська (*T. montanum*), лучна (*T. pratense*) та повзуча (*T. repens*), горошок мишачий (*Vicia cracca*) та тонколистий (*V. tenuifolia*), ситник стиснутий (*Juncus compressus*), грястиця збірна (*Dactylis glomerata*), пальчатка кров'яна (*Digitaria sanguinalis*).

На більш знижених вологих, болотистих ділянках зростають гадючник в'язолистий (*Filipendula ulmaria*), вовконіг європейський (*Lycopus europaeus*) та високий (*L. exaltatus*), плетуха звичайна (*Calystegia sepium*), щавель прибережний (*Rumex hydrolapathum*), гірчак перцевий (*Persicaria hydropiper*) та земноводний (*P. amphibia*), живокіст лікарський (*Symphytum officinale*), деревій верболистий (*Achillea salicifolia*), вех широколистий (*Sium latifolium*) та лепешняк великий (*Glyceria maxima*).

На сухих піщаних ділянках зростають екземпляри верби гостролистої (*Salix acutifolia*). Тут також поширені ділянки псамофітних лук за участі таких видів, як куничник наземний (*Calamagrostis epigejos*), костриця Бекера (*Festuca beckeri*), пижмо звичайне (*Tanacetum vulgare*),

енотера дворічна (*Oenothera biennis*), очиток шестирядний (*Sedum sexangulare*), жито лісове (*Secale sylvestre*) та смілка татарська (*Silene tatarica*).

Біотопи псамофітних лук також охороняються згідно Оселищній директиві ЄС. Зокрема, охороняються піонерна псамофітна рослинність: угруповання костриці-келерії — код 6120, остепнені луки — код 6210 (*Siedliska — Przewodnik metodyczny*). Псамофітні угруповання також охороняються Додатком 1 до Резолюції №4 Бернської конвенції: Євро-сибірські піонерні угруповання на карбонатних пісках — E1.12 (відповідник біотопу 6120 Директиви ЄС), не зімкнені не середземноморські сухі кислі та нейтральні трав'яні угруповання, у тому числі континентальні трав'яні угруповання на дюнах — E1.9, псамофітні піонерні комплекси (відповідник біотопу 2330 Директиви ЄС). Охороняється також комплекс біотопів X35 — континентальні піщані дюни.

Прибережна смуга Чорторію являє собою суцільні комплекси водної та прибережно-водної рослинності. В складі прибережно-водної рослинності поширені рогіз вузьколистий (*Typha angustifolia*) та широколистий (*T. latifolia*), а також куга озерна (*Schoenoplectus lacustris*). В складі водної рослинності у берегів острова зростають кушир занурений (*Ceratophyllum demersum*), ряска мала (*Lemna minor*), різуха велика (*Najas major*), водопериця колосиста (*Myriophyllum spicatum*), рдесник пронизанолистий (*Potamogeton perfoliatus*) та сальвінія плаваюча (*Salvinia natans*). Тут також зростають великі поля глечиків жовтих (*Nuphar lutea*) та латаття білого (*Nymphaea alba*), які охороняються Зеленою книгою України (2009).

У зв'язку з прогресуючою трансформацією річкових долин біотопи натуральних евтрофічних озер та староріч взяті під охорону Оселищної директиви ЄС — код угруповання 3150.

Низка водних угруповань також охороняються Додатком 1 до Резолюції №4 Бернської конвенції: біотоп вільно-плаваючих скупчень жабурника — C1.222, сальвінії плаваючої — C1.225, різака — C1.223, вільно плаваюча рослинність евтрофних водойм (ряски, різак, сальвінія, вольфія) — C1.32, вкорінена занурена рослинність евтрофних водойм — угруповання рдесників, водопериці та різухи —

C1.33, евтрофна рослинність повільно текучих річок (угруповання водяних жовтеців, рдесників лискучого та гребінчастого, їжача голівка зринува, стрілолист та глечики жовті) — C2.34.

На прибережних пісках урочища виявлено надзвичайно цінні фрагменти алювіальної рослинності за участі смикавця бурого (*Cyperus fuscus*). Дані угруповання дуже чутливі до антропогенного пресу (Matuszkiewicz, 2008). Алювіальна рослинність охороняється також міжнародному рівні, зокрема так звані європейсько-сибірські низькорослі однорічні земноводні угруповання (за винятком угруповань ситнику жаб'ячого) за участю смикавцю бурого *Cyperus fuscus* – С 3.51 охороняються Додатком 1 до Резолюції №4 Бернської конвенції (БК), а алювіальна рослинність загалом Директивою з охорони біотопів Європейського Союзу як природна евтрофічна рослинність угруповань *Chenopodion fluviatile*, *Vidention tripartitae* p. p., *Elatino–Eleocharition ovatae* p. p. *Vidention* – код угруповання 3270–1.

Територія проектного заказника надзвичайно цінна для збереження великого комплексу рідкісних та типових для непорушеної заплави комах та інших безхребетних. Звичайними видом є бобер (*Castor fiber*), який охороняється Додатком III до Бернської конвенції (Bern Convention 1979). З ссавців на території проектного об'єкту трапляються червонокнижна видра та американська норка.

На території урочища наявне одне з небагатьох в Києва гнізд білого лелеки (*Ciconia ciconia*).

Наявні листяні ліси становлять велике значення для цілої низки горобиних птахів, які охороняються Додатком 2 до Бернської конвенції та кажанів, які охороняються Червоною книгою України.

Територія об'єкту становить фрагмент міграційного дніпровського коридору для численних мігруючих птахів. Вона також складає частину водоохоронної смуги Дніпра, що підсилює її водоохоронне та протиерозійне значення.

Рішенням Київради № 14 від 17.02.1994 р. урочище Чорторий було зарезервовано для заповідання.

У зв'язку з великим екологічним значенням об'єкту пропонуємо створити тут ландшафтний заказник місцевого значення «Урочище Чорторий», заборонивши в заказнику капітальну забудову.

Координатор роботи по створенню об'єктів ПЗФ Київського еколого-культурного центру, д.б.н.

Директор Київського еколого-культурного центру, Заслужений природоохоронець України

Парнікоза І.Ю.

Борейко В.Є.

Проект створення ландшафтного заказника місцевого значення « Урочище Чорторий»

Об'єкт знаходиться на території Деснянського району м. Києва біля Північного мосту і являє собою природний лісовий масив на заплаві р. Дніпро.

Проектована площа заказника – 42,57га.

Земля не надана во власність чи користування. Більша частина території проектованого об'єкту вкрита листяним лісом за участі тополі білої (*Populus alba*) та чорної (*P. nigra*), верби білої (*Salix alba*), в'язу гладкого (*Ulmus laevis*), груші (*Pyrus communis*), сосни (*Pinus sylvestris*), клену гостролистого (*Acer platanoides*), татарського (*A. tataricum*), американського (*A. negundo*) та сріблястого (*A. sacharinum*), ясена звичайного (*Fraxinus excelsior*), бирючини (*Ligustrum vulgare*), шовковиці білої (*Morus alba*), дуба черешчатого (*Quercus robur*), сливи (*Prunus domestica*), та берези повислої (*Betula pendula*). Чагарниковий ярус формують свидина біла (*Swida alba*) та криваво-червона (*S. sanguinea*), аморфа кущова (*Amorpha fruticosa*), дрік фарбувальний (*Genista tinctoria*), крушина ламка (*Frangula alnus*), черемха пізня (*Radus serotina*), ожина сиза (*Rubus caesius*), верба сіра (*Salix cinerea*) та тритичинкова (*S. triandra*), а також калина звичайна (*Viburnum opulus*).

Наявні ліани: виноград здичавілий (*Vitis vinifera*) та дівочий виноград п'ятилисточковий (*Parthenocissus inserta*).

На деревах зростає омела біла (*Viscum album*) — рослина дуже важлива для зимового харчування птахів.

В травостой тут зростають ранник вузлуватий (*Scrophularia nodosa*), холодок лікарський (*Asparagus officinalis*), подорожник великий (*Plantago major*), суниця лісова (*Fragaria vesca*), коротконіжка лісова (*Brachypodium sylvaticum*), ториліс японський (*Torilis japonica*), хвилівник звичайний (*Aristolochia clematidis*), ластовень лікарський (*Vincetoxicum hircundinaria*), кропива дводомна (*Urtica dioica*), лопух

великий (*Arctium lappa*), буквиця лікарська (*Betonica officinalis*), вербозілля лучне (*Lysimachia nummularia*) та інші.

В комплексі з лісовим біотопом трапляються фрагменти інших біотопів, зокрема, лучного. В лучних біотопах виявлено китник лучний (*Alopecurus pratensis*), стоколос розчепирений (*Bromus squarrosus*), холодок лікарський (*Asparagus officinalis*), валеріана лікарська (*Valeriana officinalis*), підмаренник справжній (*Galium verum*) та північний (*G. boreale*), щавель кислий (*Rumex thursiflorus*), горобиний (*R. acetosella*) та кінський (*R. confertus*), перстач гусячий (*Potentilla anserina*), сріблястий (*P. argentea*) та повзучий (*P. reptans*), суховершки звичайні (*Prunella vulgaris*), очиток звичайний (*Sedum maximum*), молочай лозний (*Euphorbia esula* subsp. *tommasiniana*), хвощ польовий (*Equisetum arvense*), миколайчики плоскі (*Eryngium planum*), деревій пагорбовий (*Achillea collina*), полин дніпровський (*Artemisia campestris*), череда трироздільна (*Bidens tripartita*), волошка лучна (*Centaurea jacea*), оман верболистий (*Inula salicina*), незабудка польова (*Myosotis arvensis*), жовтець повзучий (*Ranunculus repens*), рутвиця блискуча (*Thalictrum lucidum*), агалік-трава гірська (*Jasione montana*), лядвинець рогатий (*Lotus corniculatus*), конюшина польова (*Trifolium arvense*), гірська (*T. montanum*), лучна (*T. pratense*) та повзуча (*T. repens*), горошок мишачий (*Vicia cracca*) та тонколистий (*V. tenuifolia*), ситник стиснутий (*Juncus compressus*), грястиця збірна (*Dactylis glomerata*), пальчатка кров'яна (*Digitaria sanguinalis*).

На більш знижених вологих, болотистих ділянках зростають гадючник в'язолистий (*Filipendula ulmaria*), вовконіг європейський (*Lycopus europaeus*) та високий (*L. exaltatus*), плетуха звичайна (*Calystegia sepium*), щавель прибережний (*Rumex hydrolapathum*), гірчак перцевий (*Persicaria hydropiper*) та земноводний (*P. amphibia*), живокіст лікарський (*Symphytum officinale*), деревій верболистий (*Achillea salicifolia*), вех широколистий (*Sium latifolium*) та лепешняк великий (*Glyceria maxima*).

На сухих піщаних ділянках зростають екземпляри верби гостролистої (*Salix acutifolia*). Тут також поширені ділянки псамофітних лук за участі таких видів, як куничник наземний (*Calamagrostis epigejos*), костриця Бекера (*Festuca beckeri*), пижмо звичайне (*Tanacetum vulgare*),

енотера дворічна (*Oenothera biennis*), очиток шестирядний (*Sedum sexangulare*), жито лісове (*Secale sylvestre*) та смілка татарська (*Silene tatarica*).

Біотопи псамофітних лук також охороняються згідно Оселищній директиві ЄС. Зокрема, охороняються піонерна псамофітна рослинність: угруповання костриці-келерії — код 6120, остепнені луки — код 6210 (*Siedliska — Przewodnik metodyczny*). Псамофітні угруповання також охороняються Додатком 1 до Резолюції №4 Бернської конвенції: Євро-сибірські піонерні угруповання на карбонатних пісках — E1.12 (відповідник біотопу 6120 Директиви ЄС), не зімкнені не середземноморські сухі кислі та нейтральні трав'яні угруповання, у тому числі континентальні трав'яні угруповання на дюнах — E1.9, псамофітні піонерні комплекси (відповідник біотопу 2330 Директиви ЄС). Охороняється також комплекс біотопів X35 — континентальні піщані дюни.

Прибережна смуга Чорторію являє собою суцільні комплекси водної та прибережно-водної рослинності. В складі прибережно-водної рослинності поширені рогіз вузьколистий (*Typha angustifolia*) та широколистий (*T. latifolia*), а також куга озерна (*Schoenoplectus lacustris*). В складі водної рослинності у берегів острова зростають кушир занурений (*Ceratophyllum demersum*), ряска мала (*Lemna minor*), різуха велика (*Najas major*), водопериця колосиста (*Myriophyllum spicatum*), рдесник пронизанолистий (*Potamogeton perfoiliatus*) та сальвінія плаваюча (*Salvinia natans*). Тут також зростають великі поля глечиків жовтих (*Nuphar lutea*) та латаття білого (*Nymphaea alba*), які охороняються Зеленою книгою України (2009).

У зв'язку з прогресуючою трансформацією річкових долин біотопи натуральних евтрофічних озер та староріч взяті під охорону Оселищної директиви ЄС — код угруповання 3150.

Низка водних угруповань також охороняються Додатком 1 до Резолюції №4 Бернської конвенції: біотоп вільно-плаваючих скупчень жабурника — C1.222, сальвінії плаваючої — C1.225, різака — C1.223, вільно плаваюча рослинність евтрофних водойм (ряски, різак, сальвінія, вольфія) — C1.32, вкорінена занурена рослинність евтрофних водойм — угруповання рдесників, водопериці та різухи —

C1.33, евтрофна рослинність повільно текучих річок (угруповання водяних жовтеців, рдесників лискучого та гребінчастого, їжача голівка зринувша, стрілолист та глечики жовті) — C2.34.

На прибережних пісках урочища виявлено надзвичайно цінні фрагменти алювіальної рослинності за участі смикавця бурого (*Cyperus fuscus*). Дані угруповання дуже чутливі до антропогенного пресу (Matuszkiewicz, 2008). Алювіальна рослинність охороняється також міжнародному рівні, зокрема так звані європейсько-сибірські низькорослі однорічні земноводні угруповання (за винятком угруповань ситнику жаб'ячого) за участю смикавцю бурого *Cyperus fuscus* – С 3.51 охороняються Додатком 1 до Резолюції №4 Бернської конвенції (БК), а алювіальна рослинність загалом Директивою з охорони біотопів Європейського Союзу як природна евтрофічна рослинність угруповань *Chenopodion fluviatile*, *Vidention tripartitae* р. р., *Elatino–Eleocharition ovatae* р. р. *Vidention* – код угруповання 3270–1.

Територія проектуваного заказника надзвичайно цінна для збереження великого комплексу рідкісних та типових для непорушеної заплави комах та інших безхребетних. Звичайними видом є бобер (*Castor fiber*), який охороняється Додатком III до Бернської конвенції (Bern Convention 1979). З ссавців на території проектуваного об'єкту трапляються червонокнижна видра та американська норка.

На території урочища наявне одне з небагатьох в Києва гнізд білого лелеки (*Ciconia ciconia*).

Наявні листяні ліси становлять велике значення для цілої низки горобиних птахів, які охороняються Додатком 2 до Бернської конвенції та кажанів, які охороняються Червоною книгою України.

Територія об'єкту становить фрагмент міграційного дніпровського коридору для численних мігруючих птахів. Вона також складає частину водоохоронної смуги Дніпра, що підсилює її водоохоронне та протиерозійне значення.

Рішенням Київради № 14 від 17.02.1994 р. урочище Чорторий було зарезервовано для заповідання.

У зв'язку з великим екологічним значенням об'єкту пропонуємо створити тут ландшафтний заказник місцевого значення «**Урочище Чорторий**».

Координатор роботи по створенню об'єктів ПЗФ Київського еколого-культурного центру, д.б.н.

Директор Київського еколого-культурного центру, Заслужений природоохоронець України

Парнікоза І.Ю.

Борейко В.Є.

Схема

Ландшафтного змартинця міського значення „Урочище Територія”

ФРАГМЕНТ АЕРОФОТОЗЙОМКИ

Матеріали аерофотозйомки 2019 року
виготовлено за матеріалами міського земельного кадастру

**Заступник міського голови –
секретар Київської міської ради**

Москалю Д. Д.
Терентьеву М. О.
Положишник В. О.

Прошу розглянути проєкт рішення від 26.10.2023
№ 08/231 - 1338/ПР в установленому порядку.

Омельченко А. В.

Для контролю за проходженням та тиражування.

Юнаковій С. М.
Школі Н. В.
Прокопіву В. В. ~~до відома~~
Оленичу П. С. ~~до відома~~

Прошу надати козисенію

Володимир БОНДАРЕНКО

“26” жовтня 2023 року
№ 08/231 - 1338/ПР

08/231-1338/ПР
26.10.2023

ДЕПУТАТ

КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ІХ СКЛИКАННЯ

«26» жовтня 2023 р.

№ 08/279/09/236-465

Заступнику міського голови –
секретарю Київської міської ради

БОНДАРЕНКУ В.В.

Шановний Володимире Володимировичу!

Відповідно до ст.26 Регламенту Київської міської ради, **прошу Вас** надати доручення розглянути проєкт рішення «Про оголошення природної території ландшафтним заказником місцевого значення «Урочище Чорторий».

Додатки:

1. Проєкт рішення «Про оголошення природного об'єкту комплексною пам'яткою природи місцевого значення «Урочище Чорторий» (1 арк.)
2. Додаток до проєкту рішення (1 арк.)
3. Пояснювальна записка до проєкту рішення (3 арк.)
4. Звернення Київського еколого-культурного центру №26 від 25.05.2023 до Семенової К.І. (1 арк.)
5. Погодження Департаменту захисту довкілля та адаптації до зміни клімату виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (1 арк.)
6. Лист - згода Київського еколого-культурного центру №24 від 05.12.2022 щодо взяття під охорону ландшафтного заказника, що пропонується до заповідання (1 арк.)

7. Наукове обґрунтування необхідності оголошення об'єкта ПЗФ (5 арк.)
8. Проект створення ландшафтної заказника місцевого значення «Урочище Чорторий» (5 арк.)
9. Картографічні матеріали (1 арк.).
10. Електронна версія зазначених документів.

Відповідальна за супроводження проекту рішення працівниця громадської приймальні депутатки Київської міської ради Семенової К.І. - Марія Куляша, тел. +38 (063) 287-85-22

Текст проекту рішення у паперовому вигляді відповідає проекту, наданому в електронному вигляді.

**З повагою,
депутатка
Київської міської ради**

Ксенія СЕМЕНОВА